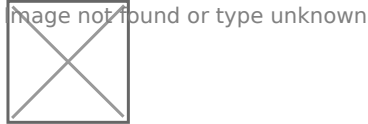

Μονή Σταυρονικήτα, η μικρότερη του Αγίου Όρους (Αιμίλιος Γάσπαρης)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/29aBc3r>]

Ιερά Μονή Σταυρονικήτα και Ιβήρων

Το γεύμα

Το μικρότερο μοναστήρι στο Όρος είναι του Σταυρονικήτα. Γύρω από ένα πύργο δημιουργήθηκε. Πάνω σ' ένα πλάτωμα του βράχου, κάμποσα μέτρα ψηλά από το κύμα φώλιασε το μοναστήρι. Στηρίχτηκε σε δυο τυφλές καμάρες και τα κελιά, τα παρεκκλήσια ήταν κρεμασμένα πάνω στο κύμα. Ο θόρυβος του κύματος άλλοτε σιγανός κι άλλοτε φοβερός συντρόφευε τους μοναχούς στις προσευχές τους. Μικρό καθολικό, κολλητό με τον πύργο και παλιό και με τοιχογραφίες του Θεοφάνη, που τώρα καθαρίζονται και μια μικρή αυλή, με γραφικούς διαδρόμους και στοές και εξώστες και κιόσκια πάνω στο κύμα που κάτω αφρίζει χτυπώντας με δύναμη τα βράχια.

*Εσωτερική άποψη της
Μονής Σταυρονικήτα.*

Ο πύργος κλεισμένος μέσα στο μοναστήρι, αυτό γύρω του δημιουργήθηκε. Η μονή είναι σήμερα κοινόβιο και οι περισσότεροι μοναχοί νέοι. Πολύ περιποιημένο κοινόβιο και η διαφορά με τα ιδιόρρυθμα είναι έντονη και μας κίνησε το ενδιαφέρον. Απόλυτη τάξη, περίσσια προσοχή, ακριβώς τα πάντα προσεγμένα. Κελιά φροντισμένα και πολλοί νέοι που ασχολούνταν με κάθε γωνιά και κάθε τομέα της μονής. Οι κήποι έξω καλοδουλεμένοι. Κάθε μονή έχει υποτακτικούς για τα περιβόλια, άλλωστε ο χρόνος δεν επιτρέπει στους μοναχούς τέτοιες ασχολίες και τόσους περισπασμούς από την προσευχή και την προσήλωση στις εντολές της πίστης. Μας κέρασαν το παραδοσιακό λουκούμι και με ευγένεια μας έδειξαν τις πραγματικά σπουδαίες τοιχογραφίες του Θεοφάνη. Συζητήσαμε με τον αρχοντάρη που μας ξενάγησε και στο καθολικό και στην βιβλιοθήκη, που είναι σωστά ενημερωμένη στις σημερινές εκκλησιαστικές εκδόσεις. Κάθε μοναχός έχει το δικαίωμα να παίρνει και να διαβάζει βιβλία από αυτή και να τα επιστρέφει. Όλα ανήκαν σε όλους και τίποτα σε κανένα. Στα ιδιόρρυθμα μοναστήρια μπορούσε ο κάθε μοναχός να διατηρεί την προσωπική του περιουσία και να έχει κινητή δική του ιδιοκτησία, πράγμα αδιανόητο για τα κοινόβια. Σ' αυτά όλα είναι κοινά, υπάρχει δίκαιος καταμερισμός ευθυνών και υπηρεσιών. Μια αντρική κοινότητα

στηριγμένη πάνω σε αρχές και αρχηγός παραμένει ο ηγούμενος. Επίσης σ' αυτά είναι πιο φιλόξενοι και πιο προσιτούς στους επισκέπτες. Σπουδαία είναι η εικόνα του Αγίου Νικολάου του Στρεϊδά, ένα ενδιαφέρον ψηφιδωτό, που βρέθηκε στη θάλασσα. Πριν φύγουμε για την μονή Ιβήρων είχαμε την ευκαιρία να τύχουμε ενός γεύματος με τους μοναχούς της Σταυρονικήτα. Μια ανεπανάληπτη εμπειρία. Ξεκίνησε με τον ήχο του τάλαντου που καλούσε τους αδελφούς και προσκυνητές για φαγητό στην Τράπεζα της μονής. Περάσαμε στον ευρύ χώρο που η σκεπή του θύμιζε καράβι, κυριαρχούσε το ξύλο στα ταβάνια, τα τραπέζια και τους πάγκους. Μια όμορφη, ζεστή αίθουσα. Φαινόταν καινούρια, θύμιζε μια κιβωτό. Ένας χώρος έξοχα διαμορφωμένος για να ασκεί γοητεία στους παρευρισκόμενους. Έχει τρία κλίτη και όμορφα στενόμακρα παράθυρα. Τα ταβάνια καλοδουλεμένο ξύλο και περίτεχνα λυχνάρια και όμορφα υποβλητικές εικόνες πλαισίωναν το χώρο. Τα δοκάρια δυνατό ξύλο έδειχναν την πίστη στο αιώνιο. Σταθήκαμε στις θέσεις μας για ν' αρχίσει η προσευχή. Όλοι μαζί οι αδελφοί ευχαριστήσαμε το θεό για το σημερινό μας γεύμα. Μετά καθίσαμε και την αρχή για το φαγητό την έδωσε ο ήχος ενός σήμαντρου που σήμαινε την αρχή του γεύματος και ταυτόχρονα ένας μοναχός από το αναλόγιο άρχισε να διαβάζει μια περικοπή σχετική με την ώρα αυτή συνέχεια όση ώρα οι άλλοι έτρωγαν. Αυτή η τάξη έχει μάλλον το σκοπό να αποφεύγεται η συζήτηση την ώρα του φαγητού μεταξύ των συνδαιτυμόνων, ώρα πειρασμού της σάρκας. Μια καθαρή στιγμή της ύλης και της σωματικής απόλαυσης για τους περισσότερους που συνήθως συνοδεύεται από φλυαρία, εδώ γίνεται μια ευκαιρία ακόμα για την επαφή με την πιο πνευματική διάσταση. Μονότονος ήχος μιας φωνής που εξιστορούσε κάτι που δεν καταλαβαίναμε ακριβώς, που δεν ακούγαμε στο σύνολό του και που καθόριζε τον χώρο και την ατμόσφαιρα. Βιαστικοί και σιωπηλοί τρώγαμε. Τι δεν είχε καμιά σημασία. Πάνω από όλους υπήρχε ο θείος λόγος. Μια παράξενη ιεροτελεστία που ακολουθούν τα κοινόβια μοναστήρια στο Όρος.

[Συνεχίζεται]